

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.
Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:
Kutasi Imre.
Szerkesztő:
Katona Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan utca 1564. sz. Dr. Dusóczy ház.
Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 818 sz. Sz. Nagy Károly ház.
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

„Dolgozzunk többet!”

Debreczen, febr. 21.

A nemzeti párt vezére, Apponyi Albert gróf, pártjának egyik legközelebb tartandó értekezletén szóba akarja hozni a képviselőház ülésidejének meghosszabbítását s ha a párt erre vonatkozó beleegyezését megnyeri — a miben nincs kétség — magában a képviselőházban fogja indítványozni, hogy az ülések egy órával meghosszabbítsanak.

A minap cikket irtunk lapunkban arról, hogy a képviselőházban nagyon lassan folyik a munka, hogy különösen a budgettárgyalás abnormisan hosszúra nyúlik, gyorsabb tempóra buzdítottuk a t. Házat

Nem tulajdonítunk e cikkünknek oly hatást, hogy Apponyi Albert gr. fentebb említett szándékát azzal kapcsolatba hozzuk, de elégtétellel konstatáljuk az egyidőbe eső két tényből, hogy a nemzeti párt vezére a parlament tárgyalások mostani alakulásával ép oly kevésbé van megelégedve, mint mi s hogy különösen kevesli — épp úgy, mint mi tettük — azt a munkát, melyet képviselőházunk végez. Habár különböző praemissákból, de ugyanazon konklúzióra jutunk. A nemzeti párt vezére egyáltalán azt kifogásolja, hogy a mi parlamentünk keveset ülészik s így keveset dolgozik. Hogy mennyiben bír

jogosultsággal ez a megrovás, azt most nem akarjuk bővebben vitatni. — Mi azt hisszük ugyan, hogy egy parlament, mely ülésének mellett is sokat végezhet, ha az ülések ideje betartatik s igazán az ország érdekében használtatik ki. De koncedáljuk a nemzeti párt vezérének kifogását, ha a többi államok parlamentjének ülészakára hivatkozik. Azokhoz hasonlítva a mi t. Házunk valóban sokkal kevesebbet ülészik s nem tudunk semmi okot arra, hogy a magyar képviselők miért ne szentelhetnének a törvényhozási munkára épp annyi időt, mint a francia, angol, német és olasz képviselők.

Egy dologban mindazonáltal csalódik Apponyi Albert gr., ha t. i. azt hiszi, hogy az üléseknek egy órával történendő meghosszabbítása egymagában elég lesz arra, hogy a parlament többet produkáljon. A „dologtalanságnak”, mint magát Apponyi gr. kifejezi, főoka nem az ülések rövid tartama, hanem az ülés idejének fölösleges pazarlása. Ennek részben az az oka, hogy a képviselők és pedig minden pártbeli képviselők, nem tartják be pontosan az ülés megnyitásának idejét s igen gyakran egy fél óra vész el, mert határozatképtelenség miatt nem lehet pontban 10 órakor megnyitni az ülést. Az is furcsa jelenség, hogy képviselőink mindig szívesebben kurtítják meg egy negyed órával

az ülést, kérvén egyes beszédek másnapra való halasztását, semhogy egy negyed-, vagy egy félórával megtoldják azt.

Egy kevéssel több áldozatkészség mellett azt a hibát, hogy az ülések csak négyórás tartamuk, könnyen lehetne reparálni.

De azt a nagy hibát, hogy az ülések egy része igen gyakran fölösleges beszédekkel töltetik ki, hogy az ellenzék sportszerűleg üzi az ülések „kibeszélését”, s elhuzza a tárgyalásokat hetekkel tovább, mint kellene, — ezt nem lehet csupán azzal helyrehozni, hogy az ülések idejét egy órával, délelőtt 10-től délután 3-ig, meghosszabbítsuk.

Ehhez más kell!

Az, a mire éppen a minapi cikkünkben figyelmeztettük a Házat. Gyorsabb tempó s a szószaporítás, az üres beszédek mellőzése.

Addig, míg erről az oldalról nincs garancia arra, hogy a Ház üléseinek ideje komoly munkára fordítatik, nem bizunk az ülések idejének semminemű reformjában.

Am azért próbálja meg a Ház. Mi örömmel üdvözljük azt is, ha a parlament elhatározza, hogy több időt szentel a munkának. Hátha ez meghozza azt a változást is, hogy több munkát végez.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Fotografiák.

Az udvari fényképészről le egész a Sáp városában sátozt utótt derék photographusig, — aki olyan hűségesen lefotographiroz, hogy csodálkozva nézed azt a torzonborz alakot, mely rád vigyorogva bizonyítgatni törekszik, hogy te ő vagy, s ő nem más mint édes magad — művész valamennyi.

Kőfaragó volt Phidiás is, ép úgy mint Pupek és Tizián piktor, miként a Gabarák. A muzsa homlokon csókolta ezt is azt is, csak hogy egyikre édesebben lehelte oda az isteni szikrát s így lett Phidiásból teremtő ember, aki vésőjével megközelíti az isten hatalmát, míg Pupek megelégszik azzal, ha kis mopszli figurákat önt; Rafael mosolygó angyalokat, szenvedő madonnát fest, úgy, hogy a festett kép fájdalomkönyre készit, Gabara esernyőt pingál olyat, hogy ilyen esős időben utána kapkodsz vágó kezekkel.

A photographus is művész valamennyi. S ha áll az, hogy a festő-művészethez pszichológiai jártasság kell, a photographus, bár nem naturalista, mindenesetben lélek-buvár. Ismeri embereit első látásra.

Aki az ő műtermébe belép, az sem misantrop, sem a földi gyarlóságok fölé emelkedett lélek, hanem gyarló földi ember, aki photographiroztatja magát.

És ő megismer azonnal. Kinézi a szemedből: mennyit érsz? és mi kell? visit-, cabinet-, vagy chromo-kép? s a szerint nyajaskodik veled. Pedig egy ember, aki levéteti magát, nagyon

sokféle természetű lehet; csak hogy van az embereknek egy közös tulajdonságuk, mely megvolt Diogenesben ép úgy, mint bármely hypocrita uszorásban s ez az önzés.

Hiába lakott Diogenes hordóban, s hiába ivott kanállá idomított tenyeréből, megvolt elégedve a sorsával, különben másként cselekedett volna.

És ebben a közös tulajdonságban leli a photographus titokteljes lélektani tudománya a nyitját. Egy momentumát ismeri lényednek, a többire reájön lassankint.

És azután hány ember fordul meg ő előtte. Valamennyi ismerősöd van, mind feléd integet műterme faláról, albumokból, vagy az asztalok fiókjából.

Különös passio, melynélfogva az ember szereti látni saját vonásait lerajzolva.

Szó sincs róla, hogy a fényképésznek nemmes feladata van.

Minden rendű és rangú emlék és kegyeletnek tárgyat teremt; mert minden egyes fényképnek hivatása van. Az ember is gyakran elvéti, a fénykép még gyakrabban, s így kerül sok fénykép idővel a loutárba.

Mennyi örömteljes meglepetést teremt s mennyi édes reminiscenciát ébreszthet egy arckép! És ez mind a fényképész érdeme.

A műteremben méltányolni tudjuk az érdemeiket.

Megvallom: szeretném ellopkodni ez arcképeket mind. Milyen kedves szórakozás lenne az, végignézegetni valamennyit újra meg újra! Van köztük olyan szép! A kaszinó-épület sarkán levő kirakathban van egy női arckép: nem ismerem a tulajdonosnőjét e vonásoknak, de ahányszor arra megyek, mindig megnézem.

Gyönyörködöm bennök.

Nagy, kerek, fekete szemekben egy tündéri élet búbája lakik, s mosolygó arcának, telidéd bájainak láttára gyönyörítessá lesz egész valóm.

Bátran leirtam e vallomást, mert nem fog ez arcképre ráismerni senki, jól tudom.

Nemcsak a camera obscurának, hanem a műteremnek is vannak titkai.

Kopognak...

— Lehet!...

Amint kinyilik az ajtó, egyszerre parfüm illattól lesz szaturálva a levegő. Fialat ember lép be. Járása: táncz, beszéde: édes, mint a lybiai méz. Első tekintetre meglátszik rajta, hogy aféle kaczer, faczér kereskedőseged, vagy talán épen báró. Mintha valami skatulyából ugratták volna ki, ahol apró szellemkék öltöztették fel mesebeli tudománnyal, olyan csinos.

Ennek az embernek foglalkozása: a hódítás. Ebből él. Igen kellemes kenyérkereset, di-csőségél van garnirozva minden falatja, és szivarjának kék füstjében amourettek repdesnek folyton-folyvást. Semmitmondó arca van, melyen a szende butaság játszik az önhittséggel czudarul. Utolsó divat szerint van öltözve; fény-mázás cipőin sárga kamachnit visel és mindennütt telve van hamis aranynyal.

Első tekintetre meglátszik rajta, — hogy firtli.

A fényképész ismeri már ezt is.

— Hát eljöttem, uram!...

— Szép öntől, uram!

— Tehát mit fizet, ha megengedem, hogy elkészítse arcképemet.

— Mit fizessenek? Hát aztán mire használjam én az ön szép ábrázatának ragyogványos vonásait?

— **Országgyűlés.** A képviselőház ülése febr. 20-án. A képviselőház folytatta a tisztviselők illetmények szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. És pedig első sorban tárgyalás alá kerültek az 1. §. kiegészítő részét képező táblázatok, a melyek a tisztviselők fizetési osztályait állapítják meg. — Madarász József, Bottlik Lajos felszólalásai után Horánszky Nándor kérvényt intézett a miniszterelnökhöz az iránt, hogyha a költségvetések alkalmával fognak esetleges méltányos kivánalmak figyelembe vétetni, a melyek e törvényjavaslat intézkedéseit módosítják: mi szükség volt akkor ezt a nagy organikus törvényt megalkotni. Wekerle miniszterelnök erre megjegyezte, hogy nem helyezte általánosságban kilátásba, hogy a törvényjavaslat a költségvetések alkalmával módosítható lesz, hanem csak a törvényben megállapított kereteken belül lesznek esetleges változások keresztül vihethők. Farbak István, Wekerle, gróf Batthyányi Tivadar, Horánszky Nándor, Linder György Horváth Gyula felszólalásai után a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumra vonatkozó táblázatnál Berzeviczy Albert államtitkár azt indítványozta — s gróf Csáky miniszter ehhez hozzájárult — hogy a IX. osztályba pótlólag fölvetettek az igazgatói teendőkkel végleg megbízott polgári és felsőbb népiskolai tanítók és tanítónők. Gál Jenő a tudományegyetemnél és a műegyetemnél alkalmazott irodatisztek, Zsámbokréthy Emil a felsőbb leányiskolai tanárok, Szederkényi Nándor a polgári és felsőbb népiskolai tanítók, Bernáth Béla a tornatanárok, gróf Apponyi Albert szintén a polgári és felsőbb népiskolai tanítók érdekében szólaltak fel, s az utóbbi különösen az államtitkár módosítványával szemben azt indítványozta, hogy a polg. és felsőbb népiskolai tanítók mind a IX. és X. fizetési osztályok közt osztassanak fel. Kovács Albert, Veszter Imre, Madarász József és gr. Csáky miniszter felszólalása után a ház a miniszter hozzájárulásával Szederkényi Nándor azon módosítványát fogadta el, hogy a polgári és felsőbb népiskolai tanítók egy része a IX. fizetési osztályba soroztassék, a hányad meghatározása a miniszteriumra bízván.

Ezután a ház áttért az igazságügyi miniszterium fizetési táblázatának tárgyalására, a mely-

A firtli sértett önérettel néz végig a nyájasan mosolygó photographusra.

— Mire használja? Uram, ön nagyon impracticus. — Hogyan! Nézzen végig rajtam!.. és még sem találja ki!

— Nem biz azt.

— No hát megmagyarázom én önnek. Azt csak látja, hogy szép gyerek vagyok. Ha ön engemet levesz, s e képet sokszorosítja vagy 2000 példányban, valamennyit jó áron eladhatja. A nők nemcsak pénzzel, hanem hálával is jutalmazandják önt, s távol provinciákról is megrendeléseket fog kapni arcképemre nézve. — Hirnevet és vagyont szerezhet magának általam. Nos, hajlandó üzletet csinálni?

— Nem, uram; mert épen mostanában szándékozom a debreczeni kórház egy bizonyos osztályába menni, a hol sokkal okosabb bolondokat tanulmányozhatok, mint minő ön, uram!

Tessék! egy fényképész is tud dühös lenni.

A firtli pedig elpályázott más fotografust boldogítani.

Ismét vendég! Udvarias hármaskopogás után ünnepélyes arczu férfi nyitja ki az ajtót egy ünnepélyes arczu delhölgy előtt.

Első tekintetre meglátszik rajtuk, hogy vőlegény és menyasszony meg akarják örökíteni a boldog szövegség emlékeit, hogy majd a késő unokák is gyönyörködhesseken, látva a nagyszülőket, mint vőlegény és menyasszony.

Mennyi figyelem egymás iránt! Csupa gyöngédség! — hát későbbre mi marad.

A vőlegény jelezni akarja udvariasságát e képen is, és karjára veszi menyasszonya fíhuját; hanem a photographus nem engedi. A fíhu félretétetik, más posítót választ a boldog pár számára. Sokkal jobb lesz, ha a leány az ifju vállára hajlik... csakhogy akkor nem látszik a leány gyémántos nyakéke. Akkor hát hajoljon az ifu a leány vállára... nem, ez nem lehet,

nél Reitter János a vidéki segédtelekkönyvvezetők érdekében emelt szót, utána Horánszky Nándor emelt szót.

— **A miniszterelnök Bécsben.** Wekerle miniszterelnök, aki tegnap Bécsben korán délelőtt Steinbach osztrák pénzügyminiszterrel két órán átértekezett, ő felsége fél tizenegy órákor hosszabb magankihallgatáson fogadta. Egy órától négyig a külügyi hivatalban gróf Kálnoky miniszter elnökielte alatt közös miniszteri értekezlet volt, melyen báró Bauer Kállay, gróf Taaffe, gróf Velsersheimb, Steinbach, Wekerle, báró Fejérváry s Tisza gróf vettek részt. Az értekezleten a jövő évi költségvetés több feltételeit beszélték meg. Wekerle miniszterelnök, ki este még ujabbán értekezett Kálnokyval, ma reggel Budapestre érkezett.

— **Az udvar Budapesten.** A N. Fr. Pr.-nek budapesti levelezője ezeket írja: Egy francia lapnak az a jelentése, hogy az udvar február hó végével Budapestre utazik, eddig sehonnán sem nyer komoly megerősítést. Politikai körökben mindamellett azt hiszik, hogy a király mindenestre meglátogatja a magyar fővárost, még mielőtt a delegációk, ez idén Bécsben, összeülének, Ennek az ideje azonban még nincs megállapítva.

Orphanotrophium.

Debreczen, febr. 21.

Ne tessék vissza rettenni ez ortho-tropikus címűtől; nem én plántáltam e lap hasábjába. Jól tudom, hogy az idegen szó mindég szálla a magyar nyelv testében; de most azt egyszer ki nem kerülhetem.

Ártatlan árva szó, mint az árva leányhaj; csak amolyan disze akar az lenni azon magyar kalapnak, mely alá szeretném rejteni a magyarság ismert közseretétét.

A magyar árvák, a tősgyökeres magyar árvák, kik a basahalmán belül születtek, azok érdekében lüktet most hevesebben nyílt, érző szí-

csak majd a menyegző után. Végre kisüttetik, hogy egymást szépen kézen fogják, mint majd az oltár előtt, s egymás szemébe néznek. De azért nem szabad egymásra nézniök, hanem csak arra az ülő poháralaku pontra, melyet a fényképész a vászonra festett erdőben kijelölt.

Épen négyszer kellett ülniök. Szívök nagyon dobog ebben a kritikus helyzetben, s ez nem engedi őket nyugton lenni.

A fényképész kerek ábrázata már szöglettessé válik a türelmetlenségtől, s a szerető bár még jobban megzavarodik; hol egy légy száll a szüzi hajdon alabástrom orrára, hol a vőlegény tyukszemét kinozza meg a szűk czipő. — Végre sikerült az ötödik felvétel s a szerető pár boldogító türelmetlenséggel hagyja oda a műtermet.

Legtöbb baja van azonban a fényképésznek a gyermekekkel. Mire is a gyermeknek az arckép? Mire? hát melyik anya nem szeretné levétetni az ő kicsinyét, mikor már először pislogni tud, vagy mikor már mosolyra csucsorítja finom ajkait; mikor az első foga jön, mikor ülni tud, mikor először megáll és mikor már legény; már jár is. A távollevő nagyanya ne lássa meg unokáját, mikor még csak a nagykarosszékekben tud megülni? és a nagyapa nélkülölözze a gyönyört, láthatni nevének másodörökösét, ha még egyszer személyesen meg nem látja. Kegyetlenség lenne kívánni is.

És az anyák nagyon bizarrok. A piczike még ülni sem tud, s ő szeretné, ha állva vétének le... nagy nehezen kapacitáltatik s a Bébét leültetik a nagy fotelhe. — Hogy viczkáncsozik! Mikor aztán aztán azt a hatalmas égyűcsövet neki szegzik, bizony meg is ijed a legényke, úgy eltorzítja kerek rózsás arczocskáját, hogy bizony azt nem lenne tanácsos megörökíteni, a leendő kis őcsese érdekében sem. De még sirni is kezd. Ez aztán már most a gyermek, nézzen egy pontra, körülbelül 25—30 má-

vem. — A városi közarvaházról szól éneke.

Csak azért választám cikkek homlokára a görög eredetű diademát, mert e lap 34. sz. a. „Az orphanotrophialis kassa és Debreczen árvaügye” bekezdésű soraira óhajtanék reflektálni.

Mindenekelőtt azt kérdelem: honnan vette az a szívét, ki csak a napokat számláló vagy még kereszeteletlen csecsemő gyámoltatása kérdésében a vallást veti fel, azon hitvallást, melyet a törvény maga is csak a betöltött 18 éves korral nyilvánít elfogadottnak.

E kérdés megoldásánál nem egyre csak törvényhozó ész, de a szív, a női szív vezéreljen bennünket. Az anya- és nem apakönyvbe vannak vezetve édes szülőiteink. Vannak bizonyos foglalkozások, melyek a férfi kézben viszsztatetszést szülnék. Így például, ki nem állhatom a férfi nősabót, úgy a férfi betegápolót.

E speciális ellenszenvvel nem célozom kijelenteni, hogy az érdemű bizottság üléseiben nőjegyző szerepeljen; de igenis azt: hogy az árvaügy mindenkor a nőegylet szent köre és kötelekébe tartozik.

Hát nem a fejedelemasszony: Mária Terézia adta reá a legmagasabb impulzust? És mit mondott a megkoronázott királyné?

„Debreczen városától vissza kínált 60 ezer tallért nem fogadom el, de óhajtom ezen összeget — egészen — egy Debreczenben felállítandó r. kath. árvaházra fordíttatni.” — Ezt nem másíthatta meg Ferencz József ő felsége sem.

Jól tudta azt a fejedelemasszony, hogy épen a loyális protestáns elem az, mely nem szorult az összegre: ezt az uralkodóház vallását követő, mostoha körülmények közt tengődő szegény hitorsosai felségélyezésére szánta.

Hogy tehát Debreczen ref. lakossága a pénzt vissza nem fogadta, lemondott örökre annak tulajdon jogáról. És ha a város már egy részét a r. kath. egyháznak tényleg ki is adta, elősmerte egyuttal, hogy a megmaradt részével még — ugyan annak tartozik.

Midőn 1857-ben, a még nagyon ifju király Debreczenbe betekintett, a város hatósága az impozáns fogadtatás melegeben azért kérelmezte ő felségénél az összeg ki nem adatását, mert a

sodpercig. Absurdum!... Legkevésbé sem respektálja a mama gögies előszavát, a dada czukros tortáját, meg a nagy nemzetiszinü gummilabdát. Mindenképen megszeretné rugni az objectivet, mely előtte terpeszkedik három hegyes lábón, s e törekvése közben nagyon is inaeestheticus positiókat vesz fel.

Végre is a mama, vagy a dada kicsinosítja magát s ölébe veszi a Bébét, a photographus meg egy kitömött galambot állít elő, mely a Bébének annyira megnyeri tetszését, hogy nyitva felejt a száját nagy bámulatában s ez alatt a nagy tubus üveglencséje lelopja az üveg matrixa Bébé vonásait a mamával együtt.

Meonyi kellemetlensége is van e derék férfiak!

Hu önhitt lányok, akik nagyon szépek akarnak lenni s rugékony természetük pillanatnyi nyugtot sem enged. Hivalkodó aszonyok kik éktelen pompával állnak elő, s affectált szeretroméltóságok kivetkezteti őket keves természetességökből is.

Üres fejű, léha, henczegő fiatal emberek, kik ültökben is tükörbe néznek. Vénesske, s még mindig brillirozni szerető honleányok, nyegle hadnagyok, büszke önhitt mágnások; arrogáns pénzemberek, alkudni szerető kereskedők állnak eléje, s mindannyival szemben egyformán nyájas egyformán előzékeny, sőt mikor már meg szabadult az emberektől, még akkor is ott kísért az ábrázatjuk; simítja, szépíti őket, hizeleg képüknek, mert neki szüksége van azokra az emberekre.

Még van valami titka a photographus műtermének, s ezt ő maga sem tudja. Eszre sem veszi. Itt jönnek össze olykor-olykor a tiltott szerelmeseik. Biztos hely ez. Ki gyanítaná, hogy itt rossz helyen járnak? Senki, még photographus sem.

Plutó.

r. kath. egyház az ellenkezőjét régebben sürgette.

Es mi lett az eredménye?

A kérdéses összeg fele a r. kath. egyháznak kiadatott, melyből a motani Theresianum-ot felépítette.

Ö Felsége legmagasabb elhatározásából csak annyit értelmezhetünk, hogy, tekintve a r. kath. hívók csekély számát, egyelőre a fél tőke is megfelelt a célnak; de nem hogy a Mária Terézia által szentesített határozatot megmátsa.

A függőben lévő, 280 ezer forintra felszaporodott árva kassza tehát — leszámítva a kezelési költséget — most is azé, ki az első felét megkapta.

Korántsem higgye valaki, hogy belőlem a katolikus beszél. Ezen felekezeti ügy megoldásához csupán egy régi kopott kulcsal: az igazsággal szeretnék szolgálni; ha nem válik be: tessék elvetni, csinál helyébe újat a város bölcs lakatos.

Kiki tudja, hogy a város és a ref. egyház karöltve jár el mindenben: egymást gyámolítják. De azért most és mindenkor az enyém és tied között nagy válaszfal áll.

Nost az a főkérdés: melyik közülök rendelkezhetik a kassza felett?

Nézetem szerint a város csak gondnoka volt eddig az egyház kincsenek. De egyúttal igazságos bíró leendő két egyház felett akkor, ha az árva alapot közzé szövegek deklarálja. Legyen az építendő árvaház tehát városi.

Az árvaház hasonlólag a kórház és egyáltalán a város minden intézetei csak „köz” címen szerepelhetnek. Valamint a kórházba mindenkit valláskülönbség nélkül felvétetni parancsol a humanitás: úgy az árvaház is köteles befogadni minden árvát, ha már egyszer városi; annyival is inkább, mert az árva helyzete számandóbb, mint a legsúlyosabb betegé.

Városunk lakossága: protestáns, katolikus és héber vallású.

A Chebra-Kadisa tudom gondoskodik a maga árváiról, mint mindenről, nálok soha sincesen semmi baj.

A katolikusoknak is meg van a saját félt Theresianumja, a maga tulszioru alapszabályival. Felét mondok, mert sok üres fundus van még ott.

Hogy végre az ev. ref. vallású értekezők a feletti aggályukat: hogy a r. kath. egyház árváinak java részét áttelepítendő, ketté vágjuk a gordiusi csomót: mondjuk ki:

A város által építendő kórházba felveendő első sorban a protestáns felekezetűek. A r. kath. árvák csak azon esetben, ha a Theresianumból vagy a helyszűke, vagy az alapszabályai miatt kiszorulnának.

En a francziát azóta szeretem, mióta szép nyelvén megtanultam, hogy a kórházat:

Isten vendégfogadójának — Hotel de Dieu — nevezi.

Mondjuk mink is egy szívvvel, egy lélekkel a nemes város nevében szegény árváinknak: Isten hozott!

Gondy Károly.

Egy tanácsi határozat.

Debreczen, febr. 21.

Dolgom volt a ngs kir. tanácsos polgármester urnál s miután a hivatalos helyiségére kifüggesztett tábla figyelmeztetett, hogy kedden és pénteken lehet a ngs urral értekezni, hát kedden délben tisztelegtem nála.

Egy ólnél is magasabb az a lovasított hajdu, a ki tudtomra adta, hogy várjak, mert odabent vannak.

Tehát vártam. Vártam sokáig, vártam addig a míg a türelem el nem fogyatkozott.

Egyszer a nagy huszárt elküldték paksa-métával, — az tele rakta az előszoba kályháját úgy, hogy csak rohogott a tűz s izzott a kályha, a lelkekre kötötte, hogy várjam meg, míg kijő a tanácsnok ur és elment.

Még tovább is várjak? Nem én. Bementem.

Ott ült a nagyságos ur a szép faragású íróasztal előtt s barátságosan kezét fogott velem s miután hárman is referáltak neki, ő maga meg aláírogatott, türelemre kért.

Leültem egy székre s élőbb néztem, aztán a kis asztalon fekvő nyitott iv papírra esett te-

rintetem. Kiváncsian pillantottam be. A papíron felül ez volt írva:

183456
1893

Tanácsi Határozat.

Üm! Tanácsi Határozat? Vajjon mit határozott a tanács és miben. Talán az artézi-kut fúrását szüntette be? Talán a nyári szinkör építését rendelte el? Talán a vízvezeték és csatornázás nagy művének azonnali keresztül vitelet rendeli el? Talán a laktanya építési ház tovább elhajlása ellen tiltakozik? Talán a kis fizetésű hivatalnokok sorsának azonnali javítását teszi kötelezővé?

Ki tudja! Ki tudja!

Eh, a nagyságos ur, meg a három tekintetes ur rám se néz, én hát bele pillantok és — nagyott nézek. Hát egyik se azok közül a miket én gondoltam. Olvasám a következőket:

„Tekintettel azon körülményre, hogy Debreczen sz. kir. város 1693. április 11-én emeltetett ezen kiváló rangra, mely történelmében korszakot a k o t a l k o t ó eseménynek tekintendő s miután a város közönsége és ennek óhajaival mindenben egyenlőn gondolkozó tanács szükségnek látja és tartja e nagy nap megünneplését elhatározza, hogy 1893. április 11-én a következő ünnepségek betartásával tétessék az évfordulati ünnep nevezetessé:

1-ször. Isteni-tisztelet tartatik a ref. nagytemplomban reggel 8 órakor, melyen a város minden tisztviselője és alkalmazottja részt vesz.

2-ször. Hála-adó isteni-tisztelet tartatik a róm. kath. templomban.

3-szor. Délelőtt 10 és 1/2 órakor ünnepélyes közgyűlés, melyet a főispán nyit meg s G é r e s i Kálmán olvassa fel alkalmi emlékeződét.

4-szer. A polgármester zárszava végzi be az ünnepélyt, melyre az ország összes hatóságai meghívattak.

5. Disz-ebéd.

6. Népünnep a nagyerdőn, az összes társulatok kivouulásával, torna, dal és hangversenyekkel. Debreczen város régi népviseleteinek bemutatása.

7. Egy bizottság küldetik ki, mely 100 tagból áll s mely a fenti program kiszélesítésével és betartásával megbízatik, melynek munkálatai alapját a /. alatti utasítás fogja szabályozni.

Elámultam s önkéntelen felálltam s mélyen meghajlottam a város polgárnagya előtt és olvastam a /. alatti utasítást.

Olvasom . . . olvasom . . . lelkesültem és lelkesültem . . .

— Uram! a nagyságos polgármester ur már haza ment, mit akar hát még?

Felrezzentem. Szétnéztem és szegyenkezve távoztam.

A nagy melegben elszunyadtam és álmodtam azt, hogy Debreczen történelmében e nevezetes nap megünneplésével már is — foglalkoznak.

Pedig még 7 hét van hátra!

Ugyan minek fűtött be az a hajdu olyan erősen?

Álmodó.

Különlélek.

* A szultán Vambérynek Abdul Hamid szultán távirat utján fejezte ki részvétét Vambéry Ármán hírneves tudósunknak, a ki törött lábbal fekszik lakásán. A távirat török nyelven van írva és szó szerinti fordításban így szól: „A szultán ö felsege, legkegyelmesebb uram és parancsolom legőszintébb sajnálattal vett tudomást arról a balesetről, mely önt érte. Reméli, hogy a legrövidebb idő alatt fel fog gyógyítani és kívánja, hogy hogylétéről időnként értesitse. Szureya basa.”

* Vörös krónika. Petrozsányban egy kőfaragó olaszt néhány nap előtt két elzülött nap-szamos meggyilkolta és kirabolta. A csendőrségnek sikerült a tetteseket letartóztatni. — Nyiregyháza farsang utolsó estjén Salaman Lajost fuvaros egy korcsmában verekedés közben agyonütötte Gyurecsko Mihály talyigást. A gyilkost letartóztatták.

* A kirkól Wakerle megfélekedett. A pénzügyminiszter kimutatása szerint 40,271 kis trafik és 340 nagytrafik volt a múlt évben az országban. A pénzügyminiszter statisztikája na-

gyon érdekes, de nem eléggé kimerítő. Mükedvelő statisztikusok — mint halljuk — máris elhatározták, hogy a pénzügyminiszter mulasztását helyrehozzák egy statisztikával, mely — a trafikos-kisasszonyokról számol be. Hogy is lehetne ő róluk megfélekedezni, a mikor trafikról van szó! A pénzügyminiszternek még csak megbocsátjuk, hogy bokros elfoglaltsága mellett megfélekedett róluk, de a szivarozó világ nem feledkezhetik meg róluk, a mikor olyan szép számmal vannak azok, a kiket egy szép szőke trafikos kisasszony tesz szenvedélyes dohányszívóvá. A kiegészítő statisztika megjelenését széles körben lázas érdeklődéssel várják, mert végre is szükséges tisztába jönni azzal, hogy az ember hol vásárolja a szivarjait.

* Megszökött fegyencz. Moór, fejmegyei községben veszedelmes ember került e hónap elején a csendőrség kezébe. Jurák Ravazdy Fegyencz a neve és tulajdonképen szabó, ezt a mesterséget azonban régen sutba dobta már és helyette országszerte kalandozva, lopással, rablással foglalkozik. Emiatt egy ízben már hat és fél esztendőre bezárták a váci legyházba. De innen kiszabadulva, folytatta a rablást, lopást és különösen a lókötéssel foglalkozott nagy elszármérettel. Ezen kapták rajta Moór községben és bezárták a járásbírósa birtónébe. Nehány napig csöndesen ült Ravazdy a fogságban, e hónap 13-án azonban már csak hűlt helyét találták. Éjnek idején kibontotta a fogház falát és megszökött. Nagyon valószínű, hogy Budapestre ment és onnan Romániába szökök, mert minálunk már inogni éri maga alatt a talajt. A szökevényt most országszerte nyomozzák.

* Rövid hírek. Elfogott kereskedő. A temesvári pályaudvaron — mint levelezőnk telegrafálja — ma Revelicz bukaresi czég megkeresésére elfogták Magyar L. Dávidot, a czég turnszeverini képviselőjét, a kit 3000 frank elszakasztásával vádolnak. — Magyar színész Fiumében. Somogyi szegedi színigazgató társulatával a nyaron tizenkét előadásra Fiuméba megy, a hol az ember tragédiáját is be fogják mutatni. — Az összezúgorodott Eiffel-torony. A Panama-botrányba belekeveredett Eiffel a francia lapok mindenféleképp kisebbiteni törekvésének. Így az „Echo de Paris” azt írja, hogy Eiffel rászedte a francziákat ezzel a toronnyal. Ő tudniillik azt állította, hogy az Eiffel-torony 300 méter magas, pedig most kislát, hogy a torony csak 270 méter. — Elpusztult sziget. Triesztből telegrafálják, hogy Szamotraké sziget teljesen elpusztult; a földrengések egyre tartanak; Kasztra város egy része a sok helyen megnyíló földé süllyedt. A földrengés a többi szigeteken is óriási kárt okozott.

Gyónás.

Az apám papnak szánt. A kedélyem rá is hajlott. Szószékről akartam hirdetni a tant, hogy miképpen kell a nyomorgók arcáról a bánatkönyveket letörölni, a humanizmust gyakorolni. Hllettel eltelve törtém a magasztás, a föntség felé. Szent hivatásomnak tekintetem, hogy azokat, a kiket végzetük sujtott, segítsem, de úgy hogy azok a segítséget orca-pirulás nélkül fogadhasák el. Szerettem mindenkit a ki csak ezt, a magasztos nevet: „ember”, viselte. Tehát sor-som és hivatásomnál fogva az emberek közé vegyültem.

S mit találtam ott.

Találtam ott, a hol a humanizmust gyakorlók ültek, a hol szivet, szeretetet véltem találni irtózatossá önzést, hiúságot.

A segélykérők és keresők egymás hátán kapaszkodtak előre. Készek voltak egymást agyon-tiporni csak hogy a másik elől elkapják a konczot. A koncz elveszett, leesett s a kaján irigység érzése verte ki magát az arcokon. Eszembe jutott a „homo homini non homo” elve s irtózatall fordultam el ettől a képtől.

Felülkerekedett bennem a bänkódás, a kö-zöny. Reményemben csalatkozottan beledobtam magamat az iszapba. A város legaljasabb le-buja volt az én legkedvesebb tanyám. Ott akartam az embert látni, a hol már csak állat. Kerestem a piszkot, mint bányász a kincset.

Volt barátaim, előljáróim aljassnak, elzül-löttnek mondtak, én meg kacagtam az ő együ-gyűségüket, rövidlátásukat, mert térdig gázoltam ugyan a fertőben, de lelkemen a mocskok nem

fogott, sőt a szenny tükrében büszkén láttam magamat olyannak, a minő vagyok.

— És?

— És több szívet leltem a ledér tanyákon, több jellemet, több emberit a föld alatt: a le-
bujokban, a pinczékben, a kloakákban, a rongy
és nyomor között, mint fön hol az a tömérdek
csillogó figura: „ember” név alatt szélhámos-
kodik.

U. G.

Udvariasság.

Debreczeni uri ember utazott valamelyik
második osztályú kocsiában, szemközt vele farkas
bundákkal, lábzsákokkal, bőröndökkel bőven el-
látott férfi foglalt helyet. Az idegen, valame-
lyik kofferjében felejtette a hálósipkáját és nagy
igyekezettel szerette volna kinyitni a bőröndjét.
A kulcs, vagy a zár lehetett rozsdás, vagy egyéb
akadály miatt, hosszas próbálkozás után sem
volt képes kinyitni saját bőröndjét, míg a szem-
közt ülő debreczeni ur megszólította.

— Kérem, uram, majd kinyitom én azt a
bőröndöt.

— Ön?

— Igen én.

— Ön akarja kinyitni, — szól a férfi-
gúnysan, — hisz látja, hogy magam sem bírok
vele.

— Csak tessék ideadni kérem, hátha ne-
kem sikerül.

Ezzel a kezébe veszi a bőröndöt, és nem
telik bele egy perc, a bőrönd nyitva van.

Az idegen ur néz, elsápad, reszket, látható
rémületbe esik. Idegesen kiáltoz a kalauz után,
a kalauz belép a kupéba.

— Kérem, állítsa meg a vonatot.

— Miért?

— Helyezzen engem át másik kocsi-
ba.

— De az istenért mi baja?

— Nem látja?

— Mit?

— Ezt az embert?

— Nos?

— Nagyon gyanus ez az ember.

— Miért?

— Felnyitotta a bőröndömet.

A debreczeni utas mély felháborodással vág
közbe.

— De hisz szívésségből nyitottam ki.

— Szívésségből, köszönöm az ön szívéssé-
gét, ön úgy látszik nagyon jártas az éféle szí-
vésségekben.

— Persze hogy jártas vagyok.

— Hallja konduktor, nem restelli beis-
merni...

— De kérem én lakatos mes-
ter vagyok...

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Színház, a Kossuth-utczán. Naponként előadás.
Kedde este 7 órakor.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnape-
zen d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Museum a kollegiumban a közönség számára nyit-
va van vasárnaponként 10 től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva
pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, Hé-
főn, Szerdán és Szombaton d. u. 3-6-ig nyitva.

A kir. itélő tábla hivatalos órái d. u. 3-12-ig, d.
u. 2-5 óráig. — Az ígató, kiadó hivatali és az íratás
nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnap és ün-
nepnep d. e. 10-11 óra közt.

Febr. 24. A Csokonai kör felolvasó estélye a vá-
rosháza nagytanácstermében.

Febr. 25. A debreczeni dalegylet dalestélye a Bika
disztermében.

Febr. 26. A hatvan utczai gazdák ülése délelőtt
tiz órakor a városháza nagytanácstermében.

Febr. 26. A városi dalegylet közgyűlése a városhá-
za nagytanácstermében d. u. 3 órakor.

Febr. 26. A színházi nyugdíjbizottság közgyűlése a
színház tanácstermében.

Febr. 26. A Gönczi egyet közgyűlése a városháza
nagytanácstermében délelőtt.

Febr. 26. Iparos kör közgyűlése.

Márc. 1. 2. 3. 4. 5. 6. Rendes évi katonai sorozás
a városháza kistanácstermében.

Márc. 12. Az István gömalom rézvénytársulat
közgyűlése délelőtt tiz órakor a városháza nagytanácster-
mében.

Márc. 12. A közgazdasági bank részvénytársaság

közgyűlése délelőtt tiz órakor a városháza kistanácster-
mében.

Márc. 12. A csapó utczai gazdák ülése a városhá-
za kistanácstermében délután 3 órakor.

Márc. 1-24. napjain lóosztályos és lövészgálat
a város istállójánál.

— **Pénztárvizsgálat a városházán.** Ma dél-
előtt a városházán pénztárvizsgálat volt. V e r-
t e s s y István elnöke alatt egy bizottság je-
lent meg az alapítványi pénztárban. A bizott-
ságnak tagjai voltak az elnökölő főjegyzőn kívül:
Á b r a h á m László tiszti főügyész, H a j d u
Ignác bizottsági tag és S i p o s György a fő-
számvevői hivatal kiküldöttje. A pénztárvizsgá-
lat lapunk zártáig nem nyert befejezést.

— **Még egy ártezi kut.** Három a magyar
igazság!... Ezt tartják fenn a városházán is.
K é t ártezi kut nem sikerült, megpróbálják még
a h a r m a d i k a t is. A városi tanács egyik
tagja, aki a reformoknak, a modern izlésű ujtá-
soknak eddig is hű bajnoka az ártezi kut ügyének
temetése alkalmával feltámasztja az új ártezi kut
eszméjét. Hogy a Kossuth-utczán, hogy a főtérén
a talaj nem kedvező ahhoz, hogy ott ártezi kutat
létesítsenek, még nem következés, hogy a város
más részén, például a nagyerdőn ne vezetnének
sikerre a munkálatok. Csak hogy most már a pro-
pozícióban arra is kiterjed a magyar igazságot
még az ártezi kutak furasában is kedvelő városi
tanácsnok, hogy maga a város legyen óvatossabb
és szerződését másként csinálja — ha kész lesz
az ártezi kut — kész lesz a pénz is. Annyi bi-
zonyos, hogy az ártezi kut ügye városunkban
örökkön-örökké kísérteti fog.

— **A városi zenekar.** A tűzoltó parancs-
nokság általunk is regisztrált és a városi zene-
kar felállítását czélzó javaslat híre örömmel
fogadták a városházán. Az ottani véleményre hi-
vatolt körökben életre és megvalósításra való
eszmének tartják, hogy a város azon az uton,
melyet a tűzoltó-parancsnokság proponál, vá-
rosi és állandó zenekart létesítsen s így nem ke-
vesebb érdeklődéssel várják a javaslat beterve-
zését, melyet a tűzoltó parancsnokság már egyik
legközelebbi ülésében ki is dolgoz. Hogy a vá-
ros kedvezően fogadja az eszmét, nem csupán
azért van, mert a felállítandó zenekar egy kraj-
czárjába sem kerül, de van azért is, mert idő-
szerűnek látják, hogy a város közönségének tér-
zenékben ingyenes szórakozására rendelkezésére
álljon a városi zenekar.

— **Huszezer forint a zenedének.** Debre-
czeni városa huszezer forintot szavazott meg a
zenedének építkezési segély czimén. A zenede,
mint azt már meg is irtuk, folyamodott a vá-
roshoz, hogy ezt huszezer forintot tegye folyóvá.
A tegnapi tartott tanácsülésen referáltatott a ze-
nede e kérelme tekintettel arra, hogy a segély
megadását a miniszter is jóváhagyta, a kérdé-
ses összeg kiutalását elrendelte a városi
tanács.

— **Az új közkórház megnyitása.** Holnap
ejtik meg az új közkórházban az egészségügyi,
helyesebben orvosrendőri vizsgálatot: Dr. S á r-
v á r i Gyula tiszti főorvos, H a j d u Gyula I-ső
ker. alkapitány és a főmérnök. A vizsgálat ez-
uttal arra terjed ki, hogy a beköltözködés meg-
engedhető-e. Az új közkórházat valószínűleg már-
czius hó elején nyitják meg.

— **A debreczeni színház nyugdíjintézete.** A
debreczeni színház nyugdíjintézete e hó 26-án
tartja meg évi rendes közgyűlést. A közgyűlést
megelőzőleg tegnap délután S z i k s z a y József
elnök magánlakásán választmányi gyűlés volt,
melyen a közgyűlés tárgysorozatát készítették
elő. Egyik legfontosabb tárgy volt s élénk esz-
mezerére szolgáltatott alkalmat, hogy a debre-
czeni színház nyugdíjintézete olvadjon be az
országos nyugdíj egyesületbe s a tőkét, melynek
kamataiból jelenleg h é t tag élvez nyugdíjat adják
át a nevezett egyesületnek. A nyugdíjintézet alap-
szabálya egyik vonatkozó szakaszának értelmé-
ben azonban a h a r m i n c z h a t e z e r forint
tőkéből egy harmadrész 12 ezer forint Debreczen
városát illeti meg, mely összeg kamatait a város
eddig is színházi czélokra, használta fel. Maga a
város tehát ellene van a végleges beolvadásnak
s így a közgyűlés kétségtelenül érdekesnek igér-
kezik, mert a felvetett prozozíció ott kerül
megoldásra. S z i k s z a y József pedig, aki évek
hosszu során át volt lankadatlan szorgalmu tagja
és elnöke a nyugdíjgyesületnek, bejelentette a

választmányi gyűlésen, hogy előrehaladt kora
miatt visszalép az elnökségtől és nem is szándé-
kozik semmi újabb tisztséget elfogadni. A vá-
lasztmány tudomásul vette ugyan a bejelentést,
de egyuttal kifejezte és írta való ragaszkodásá-
nak nyiltan jelét is adta, mert S z i k s z a y Józ-
sef mindég lankadatlan szorgalmu igazságos és
méltányos elnöke volt az egyesületnek.

— **Ref. iskolaszék.** A debreczeni ev. ref.
iskolaszék az egyházi hivatal tanácstermében
febr. hó 22-ik napján i s k o l a s z é k i ülést
tart, a melyben több rendbeli fontos iskolai ügy
elintézése után a folyó ügyeket tárgyalják.

— **A jövedelmi adó bevallása.** A város
adóügyosztálya külön felhívással is figyelmeztette
a lakosságot, hogy a harmadik vagy negyedik
osztályba tartozó adóbevallási ivateit töltsék ki s
azokat legkésőbb e hó 20-áig a városháza adó-
kivető hivatalában nyújtsa be. A felhívásnak je-
lentékeny, bátran mondhatjuk, tulnyomó szám-
mal nem tettek eleget. A határidő tegnap lejárt
s mindazoknak, kik bevallási ivateit nem terjesz-
tették be, hivatalból fogják kereseti adójának az
összegét megállapítani.

— **Az egyházpolitikai kérdések megvita-
tása városunk társadalmában olyan alakot öltött,
mely nagyon hasonlít a merev vallási vitához.**
Lapunk tegnapi számában kivonatossan közöltük
a „P. N.” után W o l a f k a Nándor dr. v.
püspök, prépost-plébános nyilatkozatait a polgári
házasságról. A zsidó vallás ellen intézett kemény
támadásokkal telerakott interwiew-t a plébános
ur egyik helyi lapban „magánbeszélgetésnek”
vallja, mely a közölt alakban a bevallásnak meg
nem felel. Ez ugyan gyöngye dementi és csak a
formára vonatkozik; mi azonban azt hisszük,
hogy Dr. W o l a f k a Nándor v. püspök önma-
gával nem jöhetett olyan éles ellentétbe, hogy
ma megtagadja, a mit tegnap mondott. Itt kö-
zöljük azt a választ, melyet a püspök ur az izr.
hitközség küldöttségének, mult év november ha-
zában, nála tett tisztelgése alkalmával adott. A
válasz, a mint az a püspök ur fogalmazásában
lapunkban is megjelent, következő: „Szívélyes
üdvözlötök hálás szívvel fogadom és hasonló
szívélyességgel viszonozom. A hullámzó áramla-
tok között egyházunk mint a szikla erősen áll;
változhatik minden, de hite nem változik — sze-
retete nem változik soha. E hit, e szeretet azt
mondja, hogy mi mindannyian testvé-
r e k v a g y u n k, h o g y m i n t t e s t v é r e k
e g y m á s t s z e r e t n i t a r t o z u n k. E hit
nem ismer fajgyűlöletet, e szeretet
nem ismer különbséget ember és ember között.
E hitnek vagyok és lesznek hirdetője; e szeretet-
nek vagyok és lesznek apostola; hűtlen lennék
hitemhez és szentegyházamhoz, ha másképp cse-
lekedném, amint tanítok. Azért méltóztassanak
meggyőződve lenni észinte felébaráti szeretetem-
ről és ha, mint nem kételkedem, önk is hívem
és csekélységem iránt jóindulattal és szeretettel
lesznek, akkor kölcsönös és állandó lesz a szo-
ros kapocs, mely minket mindig jobban össze-
fog fűzni, mint egy szeretett városnak polgárait,
mint egy és ugyanazon édes hazának fiait. S o-
h a m á s é r z e l m e k e t n e m f o g o k
t á p l á l n i, s o h a m á s i r á n y n a k t e r-
j e d é s é t n e m f o g o m m e g e n g e d n i.”
Nem hisszük tehát, hogy dr. W o l a f k a Nán-
dor, ki a szeretetnek meleg hangján beszélt no-
vemberben, azóta ilyen véresszáju, szeretet nél-
kül való antisemitává lett volna.

— **Milyen lesz a Bika szálloda?** F e h é r
Hermann és Domonkos újabb nyolcz évre kap-
ták meg a Bika szálloda bérletét. Hogy a száll-
odások méltó tanubizonyosságát szolgáltatassák au-
nak, hogy a bérletre érdemesek, egyszerre s rón-
vid pár hónap alatt oly nagyszabású és modern
izlésű reformokat szándékoznak keresztül vinni,
hogy a Bika szállodának már a nyáron az or-
szág egyetlen vidéki városában nem lesz párja.
A tervbe vett reformok közt van első sorban az
egész szálloda villanyvilágítása, melyre nézve a
szerződési viszony S i e m e n s és H a l s k e
fővárosi czéggel áll fenn. A villanyvilágítási
apparátus, az összes vezetékek, közel három-
ezer láng huszezer forintba kerül s mégis a lég-
szesz világítás használati díját már három év
után kifizeti. A villanyvilágításnál is fontosabb
és ugy a város, mint az utazó közönséget ér-
deklő reform az, hogy a szálloda minden szo-
bája, kávéháza, étterme, exotikus fényvel, izlés-
sel, pompával lesz berendezve s minden helyen

teljesen
seg. Fel-
melyet
fel; itt
a villan-
ben ül-
igy ter-
1-re ké-
nak a f-
sem ak-

r o z n
érdekl-
C s o
ha/hata-
ba fogl-
nagy k-
megala-
és ház-
törtök-
végett
K o m
fő tárg-
és Rös-
lyához
való h-

kiskor-
reeskei
gedte,
tassák

készül-
buzgal-
hazi v-
nevén
közön-
felébe-
25-én
progr-
tornás-
korlat-
bronz-
rühin-
mind-
dik d-
mász-
hály,
Nem
korla-
egyes
Lesz
is. M-
sebb
s e.
az or-
közés
vivón-
már
meg-
látot-
mon-
kán

Géza
talék-
szol-
rend-
hon-

tegs-
4-ér-
ben
lyen
rész-
meg-
hivó-
31.
ez
fén-
70
arc-
tán-
esz-
biz-
ról
án-
vol-
aszt-
arc-

teljesen új butorokat talál május 1-től a közönség. Felette szép és impozáns lesz az üvegekert, melyet a Bika szálloda első udvarában állítanak fel; itt déli növények között, mintegy kertben a villanyfénytől csillogó teremben télen is melegen ülhet étekezhet és mulathat a közönség. Az így terbe vett s nagyszabású újítás már május 1-re készen lesz s akkor ami Bika szállodának a fővároson kívül az ország egy városában sem akad párja.

— **Csokona ház.** Elvégre valahára h a t á r o z n a k is már abban az ügyben, a melynek érdekében annyit beszéltek és irtak, t. i. a C s o k o n a i Vitéz Mihály, Debreczen város hatálatlan költője emlékeit és relikviáit magába foglaló szoba és illetve „ház” ügyében. A nagy költő nevével viselő „Csokona kör” már megalakulásakor terve vette a Csokona szoba és ház létesítését; holnap után e hó 23-án, csütörtökön délután öt órakor határozat hozatal végett össze is ül a kör szépitési szakosztálya K o m l ó s s y Arthur elnöke alatt. Az ülés fő tárgyát egyéb folyó ügyeken kívül a Gerster és Rösler cég által a kör szépitési szakosztályához beadott tervrajzok és költségvetés felett való határozás fogja képezni.

— **Név magyarosítás.** A belügyminiszter kiskoru S c h w a r c z Zsigmond és Adolf debreczei illetőségű ugyanottani lakosoknak megengedte, vezetékneveket F e k e t é r e változtassák.

— **Házi verseny.** Serényen folynak az előkészületek a torna egyesület kebelében s nagy buzgalommal készülnek az egyesület tagjai, hogy a házi versenyen a debreczei tornászok régi hírnevéhez méltó produkciókkal lépjenek a nagy közönség elé. A házi verseny márczius hó első felében lesz megtartva s a versenyre február 25-én esti 6 óráig lehet jelentkezni. A verseny programja igen érdekes és változatos lesz. A tornászok katonai felvonulása után szabad gyakorlatok lesznek. A súlyemelésnél egy ezüst és bronz érem van kitűzve. A nyújtó, korlát, gyűrűhintán bemutatandó produkciók jutalma is minden egyes szerez első díj ezüst, második díj bronz érem. Ezután lesz fűzér, mászóval tornajáték, melyet Tóth Mihály, a főiskola ügyes torna tanára tanított be. Nem kevésbé érdekesek a buzogány gyakorlatok, melyekre Ch a p p o n Károly, a torna egyesület művezetője tanította be a tornászokat. Lesz magas és távugrás, ezenkívül vívóverseny is. Mindenesetre legkiemelkedőbb és legérdekesebb lesz a vívómesterek mérkőzése. Ch a p p o n Károly ugyanis felszólította az ország legelső vívómestereit barátságos mérkőzésre. A vívómesterek között két budapesti vívómester H a l á s z Zsiga és F o d o r Károly már irtak is Chapponnak, hogy hajlandók vele megmérkőzni. A Debreczenben eddig még nem látott vívómesteri mérkőzés olyan érdekes, mondhatni érdekesítő látvány, a minőben ritkán van szerencsése vidéki város publikumának.

— **A honvédség köréből.** Stenczinger Géza a debreczei 3. honvéddalozzadbeli tartalékos hadnagy, f. év márczius hó 1-jével, a szolgálati kötelezettség teljesítése után, a tiszti rendfokozat megtartása nélkül, saját kérelmére a honvédség kötelékéből elbocsáttatott.

— **Álarozos bál.** A debreczei izraelita betegsegélyző és ápoló nőegylet 1893. márczius 4-én este 8 órakor a Bika szálloda disztermében jótékonycélú zártkörű álarozos bált, a melyen szigorúan csak a meghívottak vehetnek részt. A meghívók tegnap küldtek szét; a ki meghívót nem kapott, de arra igényt tart, meghívóért az együleti elnökséghez (Kossuth-utca 31. sz.) fordulhat. Az előkészületek után itélve ez az álarozos bál lesz a jelen idény egyik legfényesebb mulatsága, a mennyiben már eddig 70 előkelő szép ifjú hölgy ígerte meg, hogy álaroz alatt vagy jelmezben fog megjelenni. A táncrendezést is maguk a választmányi tagok eszközlik s ezzel hat szép, fiatal, fess asszonyt bírtak meg. Ugyanazok fognak gondoskodni arról is, hogy sem tánczosokban, sem nőkben hiány ne legyen. Debreczenben évtizedek óta nem volt elegendő álarozos bál; ez magyarázza meg azt a városszerte nagy érdeklődést, mely az álarozos bál iránt mutatkozik. — A páhoi jegyek

már majdnem mind előjegyezve vannak s a belépti jegyekből is első nap 300 darab kelt el.

— **A hatvan-utcai gazdaság** f. évi február hó 26-ik napján délelőtt 10 órakor tartja meg a városháza nagyteremében évi rendezés közgyűlését, — melynek tárgyai: 1. Választmányi jelentés az 1892-ik évről. 2. Pénztárnoki és számvizsgálói jelentés a múlt 1892. évi pénztári állapotról s annak folytán a pénztárnok és a többi többi tisztviselők felmentése. 3. Három tagból álló számvizsgáló bizottság megválasztása az 1893-ik évre. 4. Esetleges indítványok tárgyalása. 5. Tisztújítás a következő három évre.

— **Eljegyzés.** Steiner Miksa budapesti sórnagykereskedő, a fővárosi kereskedők és iparosok jótékony egyesületének alelnöke eljegyezte J o n á s Lipót kedves és művelt leányát Szerénáttal.

— **Garde des dames nélkül megjelenni tilos.** A h.-bőszörményi rendőrkapitány arra a felfedezésre jutott, hogy lazulnak Bőszörményben az erkölcsök. S a mikor a nagymérvű erkölcs-lazulás okát kereste és kutatta, arra a felfedezésre jutott, hogy nagyban hozzá járulnak az erkölcsök rontásához a bálók, különösen az olyanok, hol mindenféle leányok megfordulnak, akár férfi, akár eltétebbkorú nők kísérete nélkül. Hogy a bajt orvosolja, H.-Bőszörmény rendezett tanácsu város lakosságának illő hivatalos formában tudtára adta, hogy ezután minden H.-Bőszörményben rendezendő bálban a hölgyeknek garde des dames nélkül megjelenni tilos. Innen van aztán, hogy most a h.-bőszörményi bali meghívók csillag alatt mindég megjegyzik: Hölgyeknek kísérő nélkül megjelenni tilos.

— **Tűzi fecskendő-mizéria a megyében.** Kormányrendelet van arról, hogy minden megyében a községeknek tűzi fecskendőt kell beszereznie s hogy erről a megye hatósága meggyőződni is tartozik. Hajdumegyében legtöbb községnek ugyan van tűzi fecskendője — csak hogy azt sehol sem kérdik, hogy milyen az? Bőszörményben például, ahol csaknem annyi ház van, mint Debreczenben, mindössze három alig használható, régi divatu fecskendő van. Mellesleg legyen mondva Debreczennek is csak három valamire való gépje van, a többi olyan, mint a bőszörményieké. — Mégis most, hogy városunkban a tűzoltóság reorganizációja új viszonyokat teremt s alapos reményünk van arra, hogy a régi fecskendőket új, modern követelményekkel cserélik fel, már is a megye csaknem minden községe lépést tett, hogy a különben is használhatatlan debreczei fecskendőket megszeressék. Ezzel aztán elérik azt, hogy jutányos árban kerül birtokukba a fecskendő s egyúttal eleget tesznek a kormány vonatkozó rendelkezésének. A megye hatósága tehát jogosan léphet fel, hogy a községeket nemcsak tűzi fecskendők beszerzésére, de arra is utasítsa, hogy ezek a fecskendők a modern követelményeknek mindenben megfeleljenek.

— **Az óvoda és tankötelesek** összeírását a rendőrség kiküldöttei, a polgári biztosok a jövőhéten kezdik meg. Az összeírásnál szükség van arra, hogy a szülők már kész anyakönyvi kivonattal várják az összeíró biztosokat. Lapunk utján szolítja fel tehát a rendőrség az érdekelteket, hogy az összeíráshoz, annak alapos és pontos kiegészítéséhez szükséges anyakönyvi kivonatokat szerezzék be.

— **Elfogott csaló.** B a l á z s István tegnap egy fél ófát váltott ki a város házipénztáránál hat forintért. Amint a folyosón végigjött, szembe találkozott V a r g a János csavargóval, a ki előtte magát szekeresnek adta ki. — Felszólította és a fa haza szállításáért olyan csekély árt kért, hogy B a l á z s Istvánné azt adta neki az utalványt. — Csak hogy V a r g a János nem ment a fáért, de nyakába vette a várost s keresett valakit, aki tőle a fáról szóló utalványt megvegye. Sok szaladgálás után N e u m a n n Mandel ócskás 50 kr engedmény mellett megvette tőle az utalványt és a fát haza is szállította. Időközben B a l á z s Istvánné jelentést tett erről az esetről a rendőrségnek a melynek V a r g a Jánost lakásán, egy külvárosi ház istállójában sikerült elfognia. A csaló csavargónál megtalálták a pénzből 4 f r t 50 k r t. — Természetesen ezt elvették tőle, őt magát pedig letartóztatták.

— **Országos vásár.** Bihar-Nagy-Bajom község előljárósága megkereste Debreczen város tanácsát, hogy az ottan legközelebb, márczius hó 4-én tartandó országos vásár megtartása törvényhatósági területén hívja fel erre a város lakosságát. A városi tanács intézkedett, hogy a megkeresés márczius hó 4-éig közszemlére tetésék ki.

— **Tévedések elkerülése végett.** Egy hozánk beérkezett vidéki lap vasárnapi számában olvassuk a következő famózus nyilatkozatot:

„Tévedések elkerülése végett kérem a közönség, hogy Stalbinger György gabonaügynök fiát ne téveszsze össze Stalbinger József raktárnok fiával, annyival inkább mert utóbbinak nincs is fia.”

— **Nádudvari hírek.** Nádudvaron az ev. ref. egyháztanács ismét szép jelét adta a tanügy s egyházi tisztviselők iránti érdeklődésének. A f. évi január hó 15-ikén tartott egyháztanács-gyűlés ugyanis néh. Tóth Mihály kántor 16 éves árvája részére az eddig nyújtott 50 f r t o s évi segélyt annak 30 éves koráig megszavazta. Ugyanez évi január hó 20-án hozott határozatával a központi iskola udvarán furandó kut költségei fedezésére újabb áldozatot hozott, mi által lehetővé tette, hogy ma már egy kitűnő ivóvíz kut áll az iskolába járó 5—600 gyermek rendelkezésére, így egy legfőbb bajon, a jó ivóvíz hiányán segítve van. Mindezekért az érdem a minden nemes iránt melegen érdeklődő ifju lelkesünket s községünk derék főjegyzőjét illeti. Csak előre s a nádudvari ev. ref. egyház első lesz az első között!

— **Rózsa liget Debreczenben.** Ebbe a náthás, kalucsnis világban, a mikor az emberek térdig gázolnak a locs-pocsban valósággal mese számba megy arról a tenger virágról megemlékezni, a mely P a c z e l t J. virág és magkereskedő kereskedésében mondhatni felhalmozva van. A szerény és szende ibolya mellett, a felséges kamélia, a vérvörös szegfű mellett, a hófehér tubarózsa, a különféle jáczintok között a primula — de kitűnő a l s o r o l n i e l e i r n i azt a tündéri látványt, a mely a virágkereskedésben a belépő szeméi elé tárul. Ezenkívül a csokrokhoz szükséges selyem atlasz és papír manchetták olyan elegánsok, hogy diszére váltának egy párisi virágkereskedőnek is.

— **Köszönetnyilvánítás.** A debreczei zsidó fiatalság által m. é. december 31-ki táncszestély egész jövedelmét 307 f r t o t a rendezőség nevében Dr. F e j é r Ferencz ur az izraelita iskola építési alapjára hozzánk eljuttatta. Dr. K a r d o s Samu ur pedig hitközségünk kiváló tagja új templomunk alapja javára 100 koronát adományozott. Mindön ezen összegek vételét ezennel nyilvánosan nyugtázzuk egyszersmind hálás köszönetünket és teljes elismerésünket fejezzük ki a lelkes zsidó fiatalság és Dr. Kardos Samu ur ezen áldozatkészégeért és kulturális törekvésünk tanúsított meglepő érdeklődéséért. Debreczen, 1892. február 21-én. — Az izr. hitközség előljárósága.

— **Nyilvános elszámolás** a „debreczei jótékony nőegylet” és az „Emke” debreczei és hajduvármegyei fiókja által folyó évi február 11-én tartott Karton bál jövedelméről. I. B e v é t e l: a) Belépti jegyek árából 768 f r t. b) Felülfizetésekből 198 f r t 26 k r., együtt 966 f r t 26 k r. K i a d á s: a) Hatósági engedélyért s szolgálatot teljesített hajduk s eljárok díjazására 48 f r t 26 k r. b) A terem használatáért 80 f r t. c) A terem díszítéséért 49 f r t. d) A meghívók nyomtatási és szétküldési költségei, táncrendek s rendezői jelvényekért 108 f r t 50 k r. e) Katona zenéért 50 f r t. együtt 335 f r t 76 k r., maradvány mint tiszta jövedelem 630 f r t 50 k r.; melyből egyik-egyik egyület pénztárát 315 f r t 25 k r. illeti. A felülfizetési összeghez következő urak és urnők voltak kegyesek járulni: Derék Gyula 14 f r t, Föt. Wolafka Nándor 13 f r t, Föt. Kiss Áron 10 f r t (egy darab 20 koronás arauy), Br. Vay Miklós, özv. Hegyi Mihályné 10—10 f r t, Puky Gyula, Szabó Mihály 6—6 f r t, Vecsey Viktor özv. Kacsokovics Ivánné, Dr. Varga József, Biedermann József, Hollander Gyuláné, Dr. Kemény Mórné, Szabó Kálmán, özv. Szabó L. né 5—5 f r t, Tóth S. Csiffy Katalin 4—4 f r t, Danilovits János, özv. Borsányi Viktorné, Kiss Albert. Fehérvári Imre, Bekény Péter, Thaly Kálmán, Szemere Huba, Berger Henrik 3—3 f r t, Bérassy Dánielné, özv. Gértessy Lajosné, Falk T. A., Benyáts Emil, Dr. Szikszay Szabó József, Kaszanyitzky Endre,

Zádor Lajos, özv. Szabó Sándorné 2—2 forint, özv. Mede Gyuláné, Dr. Freund Jenő, Szathmáry János, Torday Gábor 1—1 forint és a gáz-gyár t. Igazgatósága 37-26, összesen 198 frt 26 krral t. Igazgatósága van szerencsénk a bál anyagi eredményéről számot adni; mit is midőn kötelességünkben folyólag ezennel megtettük; legyen szabad egyúttal mindazoknak, kik a bál sikerét áldozat készségeikkel emelni kegyeskedtek, különösen a gázgyár mélyentisztelt Igazgatóságának azon szivességért, hogy a gázvilágításért járó díjat kegyes volt teljesen elengedni mind két egyelet részéről őszinte köszönetet mondanunk. Debreczen 1893. febr. 20. Gyóry Elek főegyl. pénztárnok. Bészler Károly Emke pénztárnoka.

Filigrán munkák. Ritkán akad olyan vendége a redakciónknak, mint tegnap délután volt, aki t. i. díszes remek virág kosarak, csillogó művirágok kíséretében lép be az újságyártás rideg falai közé, ilyen látogatónak volt Theben Jozefa kisasszony, ki művész életének remek produktumait hozta nekünk bemutatni méltatás végett. Az ezüst, arany sodronyok továbbá selyem és berlinerből szabadkézzel készített virágain kívül átadott a szép látogatónk egy ívet, melyen a „Neues Wiener Tagblatt“, „Fraczer Tagblatt“, „Neues Dresdener Tageblatt“, „Berliner Lokal-Anzeiger“ stb. lapok dicséret és előnyösen nyilatkozó cikkek voltak olvashatók. Mi azonban nem tartjuk szükségesnek, hogy azokból impressziókat csináljunk, elég legyen annyit mondanunk a kisasszony műveiről, hogy azok, illetve az általa készített műpéldányok mindegyike remek műtárgyak és valóban cserencse hölgyeinkre nézve, hogy Theben Jozefa kisasszony itt ideiglenesen meglepedvén, tanfolyamot nyit, hogy ezen szép kézi munkát a mi hölgyeink is elsajátíthassák.

Az első pör.

Lapunk egy barátja írja nekünk ezt a mulatságos adomát:

Egy uri ember prókátorságra akarta adni a fiát. Frissen perdült a gyerek eszének a kerek, fufang lakott az agy veleje tekereseiben. Gondolta az apja, kitanítatom az Eötvös Károlyására.

Elvitte egy híres fiskálishoz.

A népes iroda princípálisának megtetszett a gyerek.

— Igen, felelt az apa, de én csak akkor fizetek a tanítatásért, mikor a fiu megnyeri az első pört.

A fiskális nevetett az ötleten és beleegyezett. Megerősítették kézfogással.

A prókátor-jelölt fölcseperedett, meglepénytollasodott, megszerezte a diplomát. Kérte az apjától, hogy térítse meg neki, amit a fiára költött. Az hallani sem akart róla.

— Hát megegyezésünk? Fizetek, ha az első pört megnyeri?

Az ügyvéd perhez folyamodott, bepörölte a fiu apját.

Az apa a fiát fogadta az ügyvédjének.

Az ügyvéd így okoskodott:

— Ha a pert megnyerem, az alperesnek fizetni kell, mert a követelést a törvény nekem ítéli. Ha nem nyerem meg: a fiu megnyeri az első pört — tehát akkor a feltételünk értelmében az apa fizetni tartozik.

De viszont a fiu apja úgy fufangolta ki a dolgot:

— Ha a fiam megnyeri a pört — nem fizetek, mert a törvény az ügyvédnek nem ítéli meg a követelést; ha elveszti — hát a kikötésünk értelmében megint nem tartozom fizetni.

Kérdés: a kettő közül melyiknek volt igaza?

Színház.

* **Nebántsvirág.** Szép közönség nézte végig tegnap este a Nebántsvirágot, e kedves zenéjü vaudville. A publikum nagyon jó hangulatban volt s épen nem furakodott a tettség nyilvánításával, zajos tapsokban adván kifejezést a szereplők iránt való elismerésének, a kik művészi játékkal megis érdemelték a tapsokat. A czimszerepben R. Réthy Laura játszott a töle megszokott bravourral. Énekszámait csaknem mind megisméltették s legnagyobb

hatást keltett azon jelenetnek diszkrét eljátszása, midőn mint zárdában nevelkedett fiatal leány a kaszárnyában mulató tisztek közé kerül. — Celestin bohó szerepében Rónaszéki kaczagtatta meg a publikumot, Püspöki az öreges őrnagy, Locsarekné mint fejedelem asszony nagyban hozzájárult az előadás sikeréhez. Láng a részeges őrmester szerepében sikerült alakítást mutatott be. Solyom mindvég szépen énekelt. Kisebb szerepeikben Szendrei, Czákó, Szébeni tünnek ki.

Törvénykezés.

— **Lukacsu vigasza.** Lukácsut nagy öröm érte: társul szegődött hozzá a tótok martyrja, a fiatal Hurbán Svetozár, akit tudvalevőleg nemrégiben itélt el a pozsonyi esküdt-szék. Hurbán szerdán utazott el Turóc-Szt.-Mártónból Szegedre s a panszlávok ezt természetesen tüntetésekre használták föl. Zsvióztak neki a pályaudvarban, a városban pedig, a házak ablakaiban, a neve ragyogott elő sőt a turóc-szentmártoni szellemes panszlávok megcselékedtek azt is, hogy az éj csendjében a magyar iskolák és a magyar középületek ablakait „Dicsőség Hurbánnak“ felirattal látták el.

Közgazdaság.

Gazdatársalmnak.

A nm. m. kir. földmívelésügyi miniszterium által terjeszteti kívánt okszerű lötenyésztes elveit kitűnőleg ismerő Váczy János és Buzás Elek a debreczeni gazdasági egyesület elnökeinek tapintatos vezérleteik alatt, a helybeli m. kir. ménletpből, az 1893-iki évi márczius első napján kezdődő és négy hónapig tartó rendes fedeztetési évadra kiválasztott s ugy gazdasági, mint honvédelmi különböző czélokra, a legnagyobb mértékben alkalmas hat darab ménnek származását és test alkatur — átörökítési tekintetből — legfontosabb részeinek taglaló leírását, gazda társaimmal, a következő sorokban vagyok bátor ismertetni:

1-ör. 584 Favori, VIII. 15. lipiczai faj a fogarasi állami ménesből, használati díja 3 frt, magassága 158 centiméter, világos pej; apja Favori VIII. nagyapja Favori I. dédapja Favori II; anyja 84. Plutó, nagyanyja 18. Favori, dédanyja 696. sz. Sziglavi XVI.

2-szor 104. Ozman Pascha, a bábolnai arab s állami ménesből, hol, Debreczenbe lett áthelyezése előtt, mint apaló, szép sikerrel használtatott; használati díja 4 frt, magassága 165 centiméter, piros pej, apja Ozman Pascha; anyja 80. sz. Shágia X. mindkettő arabs faj.

3-szor 380. Nónius, XVI. 12. a mezőhegyesi — Normann faj — állami ménesből, használati díja 4 frt, magassága 166 centiméter, kesztenye pej; apja Nónius XVI., nagyapja Nónius XII., dédapja Nónius LVII; anyja 32. sz. Revolver angol faj, nagyanyja 110. Nónius, dédanyja 763. Nónus, ősanja 60. Sziglavi arabs faj.

4-szer 671. Kengyel Gidrán, 8. a mezőhegyesi állami nagyfajta arabs ménesből, használati díja 5 frt, magassága 167 centiméter, világos sárga, 4 éves. Apja Kengyel angol telivér, nagyapja Bajnok angol telivér; anyja 78. sz. Gidrán XXXIV., nagyanyja 231. Amáti angolfaj, dédanyja 272. Gidrán XXVIII.

5-ször 43. sz. Móríc, vette az állam Bisitz Mórtól, használati díja 5 frt., magassága 169. cm. tűzött gesztenye pej, apja Furiós állami mén, anyja Marcsa, az eladó ménesében tenyész kancza.

6-szor Sasvár, vásárolta, az állam 1500 forintért, Gróf Sztáray Jánostól, angol telivér futó faj, 4 éves, használati díja 6 frt. magassága 169 cm. Bársony fekete egyetlen; apja Sir Bérny angol telivér, anyja Queen, a telivér angol Kónig Alfrédől és Armilliól (osztrák törzs könyv IV-ik kötet 350. lap). Hatalmas erős küllem, arányos fej, kis fülekkel és élénk nagy szemekkel; jóillesztésű karcsunyak; szépen kimerkedő marj; jó hát; széles szűgy; hosszú szépen dőlt vállak, melyek nagy haladó képességre vallanak; jól ivelt bordák; izmos karok és csombok; széles terdek; erős csánk; jó csüdök és paták; állása szabályos; járása igen

jó; nagy tért nyerő. A tilivér angol futófaj, és a már nemesítésnek indult félvér jó anyakanczak ivadékainak még magasabb nemesítési fokral való emelésére nagyon alkalmas.

Az 1-től 5-ik pontig felsorolt méneknek is, ha bár nem oly nagy mértékben, mint a 6-ik pont alattinál, meg lévén a jó test részek és a jó belső tehetség ezen 5 darab mén a legnagyobb mértékben megfelel a gazdasági és katonai és egyéb közszükségbeli különböző igényeknek.

Az 1-ső pontban jelzett mén, különösen lipiczai fajú igen erős patáinál fogva is, a szégynebb sorsu gazdák minden nemű fuvarozásaira és közhszár lónak is igen alkalmas.

A 2-ik pont alatti mén szelid jó erkölcsénél és biztos lovaglási természeténél fogva, a legjobb vadászlovak egyike és családi biztos könnyű kocszásra és könnyű szekerezésre is, és a szarvas marháknak a hortobágyi legelőre és vissza és vásárookra hajtására is a legjobban alkalmazható.

A 3-ik pont alatti mén, szántóvetők munkájára való és nehezebb katonai lovasság alá is alkalmas.

A 4-ik pont alatti mén, a magyar főuri és a római kath. püspöki és legmagasabb rangu papi fogatokban, szép akciója és tüzes mozgékonyága és tekintélyes kinézése által, a nézőt bámulatra ragadja.

Az 5-ik pont alatti mén, lépés munkára teher és ágyus szekér hordásra termett tartós igás faj.

Mindezeket azért kívántam gazdatársaimmal közölni, hogy tenyészkancaik párosításánál, legelőszőr is azt gondolják meg, hogy mi czéla kívánnak lovat nevelni és ehhez képest választsák ki, az anyakanczáikhoz a mént; de kövessek ám az okszerű lötenyésztes elveit a legjobban ismerő ménletpbeli tisztek és állatorvosok e részbeni jót akaró tanácsadásait is; mert jó lötenyésztes sikerre, egyedül csak a helyes párosítás vezethet.

Koszoros Lajos ügyvéd földbirtokos, a debreczen városi gazdasági egyesületnek egyik legrégibb tagja.

— **A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése február 21-én:**

(Távirati tudósítás Ér. 4 óra p.)

ä = változó felhőzet, o = hideg, h = helyenként csapadék.

Legujabb.

— A „Debr. Hirlap“ ered. távirata. —

A Duna áradása.

Budapest, febr. 21. (Érk. reggel 9 óra). A Duna vizmagassága tegnap óta egyre ingadozott. Délután két órakor 518 centiméter volt a Duna, azután ismét leapadt 503 centiméterre. Hat órakor ismét áradni kezdett s azóta folyton árad. — Éjjelkor a révkapitányságnál levő vízmérce 528 centimétert mutatott a szempont felett. — Sokkal kedvezőtlenebb a vizállás a fővároson alul és felül fekvő Duna-menti községekben. Pestmegye alispánjához érkezett távirati jelentés szerint a Duna már Ráckeve-nél is kilépett a medréből s a „Besnyő“ terület viz alatt van. Innen a viz Lorenak nyomult s ezzel az egész érterület viz alá került. A határokat védő gyalog gátak még jelentékeny áradást elbirnak. Sziget-Szent-Miklós-nál a jég szilárdan áll. Gönyönél a jég megindult, de Néma község közelében ismét megakadt. Néma a község védekezési munkálataihoz közmunkaerőt rendeltek ki. A jégtorlódás Keszinélnyira veszedelmes, hogy a védelmi munkálatokhoz katonai csapatokat rendeltek ki segítségül. Szt.-Pál mellett is Aranyosnál a jég száz métert megcsuszott. A Duna itt ma 30 centimétert áradt. s most 506 centiméter magas. A Vág is rohamosan árad. Az Ekecs közelében levő aszódi zilipnél nagy a veszedelem, Szunyogh szakaszmérnök lovas futár által 30 fáklyát és 2000 zsákot kért a központi árvizbizottságtól.

Kodo
N.-Várad,
bos Ferenc
Major Gyul
Szeged,
Becker kő

Gerst
dány, Szab
— Szántó

Berg
Ellenbaum
Kohn Arm
H.-Bözör

DEBR

II. Idény b

P

Vigáték. 3

La Rajne
Jaques
Pont Big
Dagobert
Tonpauc
Baum
Trumeau
Pinçez
Pont Big
Mathilde
Gabrielle
Damesmi
Godárdne
Julia.

Holnap

Tükördar
ur tal

Hog
ri a taln
rások me
melvénye

„A
zonyos n
hol a val
embernek
türelmess
indulatos
legyen sz
késebb e
nemcs
naival
nem o
más v
egész
17. a.)

„Sz
ezen sark
is kite
„A
megcsaln
„Ne
tiltani, h
ben és u
„Po
sék, pog
mint zsi
halott eg
„Ne
ajándékk
nát,
Cholin 9

*) P
a szerk.

Idegenek névsora.

Bika szálloda.

Kodolányi egyet. tanár Bpest, — Leandler Ferencz N.-Várad, — Beniczky Aladár birtokos Borsod, — Gombos Ferencz Székelyhid, — Szöllősy Antal utazó Bpest, — Major Gyula ügyvéd Bőszörmény, — Gepinger Nándor Szeged, — Herlényi kő, Bécs, — Steiner kő, Baja, — Becker kő, Bécs, — Horovitz kő, Bpest. —

Angolkirálynő szálloda.

Gerstan Kázmér K.-Darót, — Szarka András Zs.-dány, Szabó József Báránd, — Engel Emil utazó Bpest, — Szántó Lajos ügyvéd jelölt Bpest. —

Frohner szálloda.

Berger Lipót Balkány, — Frank B. utazó Bécs, — Ellenbaum D. ut. Bécs, — Schvarcz kő, T.-Fűred, — Kohn Armin ut. Bécs, — Steiner Jenő Bpest, Nyilasi M. H.- Bőszörmény. —

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

II. Idény bérlet 128-ik szám. VII. Kis bérlet 8-ik szám. Páratlan. Páratlan.

Szerdán, 1893. február hó 22-én.

A Pont Biquet család.

Vigjáték. 3 felv. irta Bisson, fordította: Nádai, Rendező: Balassa.

S Z E M É L Y E K ;

La Rajnette	—	—	—	Fenyvesi.
Jaques	—	—	—	Tompa.
Pont Biquet	—	—	—	Balassa.
Dagobert	—	—	—	Rónaszéki.
Tonpauce	—	—	—	Szendrei.
Baum	—	—	—	Püspöki.
Trumeau	—	—	—	Czakó.
Pinczer	—	—	—	Szebeni.
Pont Biquetné	—	—	—	Bácsné.
Mathilde	—	—	—	Angyal I.
Gabrielle	—	—	—	Aporkai E.
Damesmilné	—	—	—	Kiss Irén.
Godárdné.	—	—	—	Pártos E.
Julia.	—	—	—	Mérei I.

Holnapután Csütörtök, 1893. Február 23-án, bérlet-folyamban.

A suhancz.
operette.

Nyilt-tér.*)

Tükördarabok Dr. Wolafka Nándor v. püspök ur talmudikus ismereteinek megvilágítására.

Hogy Dr. Wolafka mennyire jól ismeri a talmudot, szolgáljanak a talmudból, a források megnevezésével, merített következő szemelvények:

„A jámborságban is tartson az ember bizonyos mértéket és sohse lépje túl azon határt, hol a vallási türelmetlenség kezdődik, mert az embernek embertársával szemben minél nagyobb türelmességet kell tanusítania; nem szabad indulatosnak és bosszuvágyónak lennie, hanem legyen szelid és mindenivel szemben a legbékésebb érzelmektől áthatva, még pedig nemcsak hitsorsosaival és rokonaival való érintkezésben, hanem olyanokkal szemben is, kik más vallásnak a hívei és hozzá egész idegenek.” (Talmud: Abodoh Zoro 17. a.)

„Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat; ezen sarkalatos mózesi törvény a pogányra is kiterjed.” (Tana de be Elia 15.)

„A pogányt még gondolatban sem szabad megcsalni.” (Talmud: Cholin 95.)

„Nem szabad a pogány szegényeknek megtiltani, hogy ne részesüljenek a tarlón feledtben és utószüretben.” (Talmud: Gittin 59. b.)

„Pogány és zsidó szegény együtt tápláltassék, pogány betegeknek úgy kell gondját viselni, mint zsidó betegeknek és a pogány és zsidó halott együtt temethető el” (U. o. 61.)

„Nem szabad senkit sem lekötelnünk oly ajándékkal, melynek magunk sem vehetjük hasznát, — még pogányt sem.” (Talmud: Cholin 94. a.)

* E rovat alatt közlötteként nem vállal felelősséget a szerk.

„Valamint balkezünket nem vágjuk le, ha megsérti jobb kezünket, úgy a velünk együtt ugyanazon társadalom — államtest — tagját, felebarátunkat, se semmisítsük meg és ne gyűlöljük még akkor sem, ha megsértett volna bennünket, szintén egyik tagját a társadalomnak.” (Talmud Jerusalmi).

„Az állam törvénye az állampolgári életben kötelező erejű.” (Talmud: Baba Kama 113 b.)

„Minden népek jámborai részesek az örök üdvösségben (Tosefta Synhedrin 13, 2.)

„Ha valahová jutsz, akkor csatlakozzál az uralkodó szokáshoz” (Talmud B. Meczia 66. l.)

„Nem kell eltérni az általános szokástól.” (Talmud Synhedrin 46. l.)

„Kötelességévé tétetik a zsidónak, nem zsidó társát fenntartani, őt minden veszélyből kimenteni, p. o., ha vízbe esik, vagy kőfal dől reá, megmentésére minden kigondolható el kell követni.” (Safer Mizvoth Mizvah 16)

„A torával foglalkozó nem zsidó hasonló a jeruzsálemi főpaphoz.” (Talmud B. Kama 35.)

„A zsidó birónak a pogány féllal szemben is lelkiismeretesen kell eljárnia.” (Talmud B. Kama 113.)

„A nem zsidónak” megrablása súlyosabb beszámítás alá esik, mint a zsidóé (Tosefta B. kama 10 sz.)

„Még a pogányt is, a ki igazságra tanít, mesterként tiszteld.” (Talmud Megilla 16.)

B. D. J.

A budapesti egyetem bel- és idegkórodájának volt orvosa

Dr. Komáromy Sándor,

a belső és idegbetegségek külön orvosa.

**Rendel : d. e. 8-9.
d. u. 2 1/2-4 1/2.**

Lakik :

Kis-Várad-utca 2094. Széll-ház,

I-ső emelet.

Med. universal.
Dr. GUTTMANN EDE
budapesti és ischli fogorvos.
Debreczenben állandóan letelepedett.
Ajánlja magát a t. cz. közönségnek
száj és fogbetegségek
gyógykezelésére,
arany és másnemű tömetek és mindenemű műfogak készítésére. Operációk kívánatra narkozissal is eszközöltenek. Lakik főpiacz 1899. sz. a. I. emelet. (Hungária kávéház mellett.)
Rendel : 9-től 1-ig, 3-től 5-ig.

67.
1893. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. j. bíróságnak 1711.1893. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Balla Mihály debreczeni lakos részére Niházy László helybeli lakostól 36 frt — kr. tőke, ennek 1892. évi november hó 29-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 3 frt 40 kr, perköltség erejéig 1893. évi január hó 14-én bíróilag lefoglalt és 327 frt — krajczárra becsült szobabutorok sat. ingóságok 1893. évi marcius hó 4-én délután 3 órakor kezdetét veendő és alperes K.-Hatvan-utczai 1510. sz. a. lakásan megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Debreczen, 1893. évi február hó 20.
Várady Imre,
bírói kiküldött.

A legjobb ekék közé tartoznak a mi EGYETEMES EKÉINK

A vetési időnyhez kitünőknek bizonyult SORVETŐGÉPEINKET

ajánljuk és pedig könnyű és középminőségű talajhoz
NE jegyűket merítő-kerékrendszerre
13 soros 215 forint, 15 soros 235 forint, 17 soros 260 forint; nehéz talajok részére
az NH jegyűket merítő-kerékrendszerre
13 soros 235 forint, 15 soros 255 forint, 17 soros 280 forint; hegyes és lejtős vidékek részére
a BD jegyűket amerikai csigarendszerre
13 soros 235 forint, 15 soros 255 forint, 17 soros 290 forint.

Lóher-vetőkészülék mindegyik fajtához alkalmazható.

Képes árjegyzékkel kívánatra szívesen szolgálunk.

UMRATH és TÁRSA mezőgazdasági gépgyára
Budapest, Váci-körút 60. sz.

